

Paušalno oporezivanje samostalne djelatnosti

Batisweiler, Mirna

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of Međimurje in Čakovec / Međimursko veleučilište u Čakovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:110:891806>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-03**

Repository / Repozitorij:

[Polytechnic of Međimurje in Čakovec Repository -
Polytechnic of Međimurje Undergraduate and
Graduate Theses Repository](#)

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ MENADŽMENT TURIZMA I
SPORTA

Mirna Batisweiler

**PAUŠALNO OPOREZIVANJE SAMOSTALNE
DJELATNOSTI**

ZAVRŠNI RAD

Čakovec, rujan 2022.

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ MENADŽMENT TURIZMA I
SPORTA

Mirna Batisweiler

**PAUŠALNO OPOREZIVANJE SAMOSTALNE
DJELATNOSTI**

**FLAT RATE TAXATION OF INDEPENDENT
ACTIVITIES**

ZAVRŠNI RAD

Mentorica:

Magdalena Zeko, mag. iur., v. pred.

Čakovec, rujan 2022.

MEDIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
ODBOR ZA ZAVRŠNI RAD

Čakovec, 15. rujna 2021.

država: **Republika Hrvatska**
Predmet: **Porezni sustav - izvanredni**

ZAVRŠNI ZADATAK br. 2020-MTS-I-163

Pristupnik: **Mirna Batisweiler (0313006082)**
Studij: **izvanredni preddiplomski stručni studij Menadžment turizma i sporta**
Smjer: **Menadžment turizma**

Zadatak: **Paušalno oporezivanje samostalne djelatnosti**

Opis zadatka:

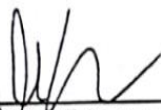
U radu će se analizirati pravni okvir ali i prednosti i nedostaci porezne obveze fizičkih osoba koje nisu upisane u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost a ostvaruju primitke od obavljanja samostalne djelatnosti obrta te poljoprivrede i šumarstva, odnosno sustav paušalnog oporezivanja samostalnih djelatnosti. Uz to, ispitat će se koliko su porezni obveznici obrtnici upoznati s takvim sustavom paušalnog oporezivanja dohotka.

U početnim poglavljima će se prikazati obveze takvog poreznog obveznika (vođenje Knjige prometa, ispostavljanje kupcu računa propisana sadržaja putem elektroničkog naplatnog uređaja te obveza sastavljanja godišnjeg izvješća o naplaćenim primitcima). Nadalje, prikazat će se utvrđivanje same porezne obveze te obveza plaćanja doprinosa za obvezna osiguranja. U završnom, istraživačkom dijelu rada prikazat će se rezultati provedenog istraživanja: koliko su obrtnici u Međimurskoj županiji upoznati sa sustavom paušalnog oporezivanja dohotka.

Zadatak uručen pristupniku: 15. rujna 2021.

Rok za predaju rada: 20. rujna 2021.

Mentor:

Magdalena Zeko, v. pred.

Predsjednik povjerenstva za
završni ispit:

ZAHVALA

Zahvaljujem dragoj mentorici Magdaleni Zeko, mag. iur., v. pred., na usmjeravanju i strpljenju, uz stručno vodstvo prilikom izrade ovog rada.

Mirna Batisweiler

SAŽETAK

Fizička osoba koja ostvaruje primitke od obavljanja samostalne djelatnosti obrta te poljoprivrede i šumarstva, može dohodak utvrđivati u paušalnom iznosu ukoliko ispunjava određene uvjete. Ukupni godišnji primitci poreznog obveznika u poreznom razdoblju ne smiju biti veći od 300.000,00 kuna. Prilikom paušalnog plaćanja poreza ne postoji obveza vođenja poslovnih knjiga, osim evidencija o prometu. Porezna je osnovica kod paušalnog oporezivanja unaprijed određena, na nju se plaća porez na dohodak tijekom poreznog razdoblja, a konačna se porezna obveza utvrđuje prema ostvarenom prometu. Paušalni porez na dohodak plaća se prema rješenju Porezne uprave (u daljnjem tekstu PU) u pet razina ovisno o ostvarenim godišnjim primitcima, i to tromjesečno u iznosu koji je umnožak broja mjeseci tromjesečja za koje je obveza utvrđena i utvrđenog paušalnog mjesečnog poreza na dohodak. Porez se uplaćuje na račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika. Zbog kontrole ostvarenog prometa obrtnici koji porez na dohodak i prirez plaćaju paušalno (u daljnjem tekstu paušalisti) obvezni su voditi evidenciju o ostvarenom prometu te sastaviti godišnje izvješće o naplaćenim primitcima i uplaćenom paušalnom porezu i prirezu poreza na dohodak. Ukoliko se tijekom poreznog razdoblja utvrdi da su se promijenili uvjeti za utvrđivanje paušalnog dohotka, doneseno se rješenje ukida te se donosi rješenje o plaćanju dohotka temeljem poslovnih knjiga. Paušalistima je od 1. srpnja 2017. godine uvedena obveza fiskalizacije te su dužni za gotovinski promet izdavati račune putem elektroničkog naplatnog uređaja. Obveznik fiskalizacije dužan je jednom dnevno, odnosno najkasnije prije početka sljedećeg radnog dana, PU dostaviti zbrojne podatke u kojima je prikazan cjelokupni promet gotovinom ostvaren toga dana. Izuzeće od obveze izdavanja računa odnosi se na proizvođače poljoprivrednih proizvoda koji prodaju vlastite poljoprivredne proizvode na tržnicama, otvorenim prostorima i na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima.

U istraživačkom dijelu rada anketiranjem je provedeno istraživanje koliko su obrtnici u Međimurskoj županiji upoznati s paušalnim oporezivanjem dohotka. U završnom dijelu rada navode se prednosti i nedostaci paušalnog oporezivanja.

Ključne riječi: *paušalno oporezivanje, porez, porez na dohodak, Porezna uprava obrtnici*

SADRŽAJ

Sažetak.....	I
1. UVOD	6
2. POREZI.....	7
3. PAUŠALNO OPOREZIVANJE DOHOTKA	10
3.1. Porezni obveznik.....	10
3.2. Utvrđivanje paušalnog poreza na dohodak.....	11
3.3. Smanjenje paušalnog poreza na dohodak.....	12
3.4. Plaćanje paušalnog poreza na dohodak.....	14
3.5. Poslovne knjige i evidencije	15
3.6. Podnošenje izvješća o paušalnom dohotku od samostalne djelatnosti	16
3.7. Podnošenje izvješća kod zajedničke djelatnosti.....	17
4. OBVEZA PLAĆANJA DOPRINOSA ZA OBVEZNA OSIGURANJA	19
4.1. Obračun doprinosa samostalne djelatnosti koja se paušalno oporezuje.	19
5. OBVEZA FISKALIZACIJE RAČUNA.....	22
5.1. Obveze obveznika fiskalizacije.....	22
5.2. Interni akt.....	23
5.3. Račun	24
5.4. Izvješće	24
5.5. Obavijest o obvezi izdavanja računa.....	25
6. EMPIRIJSKO ISTRAŽIVANJE	26
6.1. Metodologija i podatci	26
6.2. Rezultati istraživanja.....	27
6.3. Zaključak istraživanja	36
7. ZAKLJUČAK.....	37
LITERATURA	39
POPIS TABLICA	41
POPIS ILUSTRACIJA	41
PRILOZI	43

1. UVOD

Gospodarstvo, politički i socijalni sustav svake zemlje usko su povezani s poreznim sustavom iste. Oporezivanje je jedan od načina ubiranja novca za financiranje javnih rashoda za dobra i usluge kojima se svi koristimo. Porezni sustav u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: RH) moguće je proučavati kroz više podjela, ali s obzirom na temu ovog rada važna je podjela na izravne i neizravne porezne oblike. Poreze koje uplaćujemo osobno ili ih uplaćuje poslodavac u državnu blagajnu, nazivamo izravni porezi (porez na dohodak, prirez porezu na dohodak i porez na dobit) dok se neizravni porezi kroz cijene usluga i dobara prenose na krajnjeg potrošača - građane (porez na dodanu vrijednost, trošarine i porez na promet nekretnina).¹

U ovom završnom radu istraživanje je usmjereno na paušalno oporezivanje samostalne djelatnosti. Obveznici paušalnog oporezivanja su fizičke osobe, odnosno obrtnici koji ostvaruju dohodak od obavljanja samostalne djelatnosti obrta i samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva. Ovu vrstu poreza karakterizira unaprijed određen iznos poreza koji porezni obveznik mora platiti.

Rad je podijeljen u sedam poglavlja. Nakon uvodnog prvog poglavlja, drugo se bavi tematikom poreza na dohodak i općenito oporezivanjem u RH. U trećem poglavlju obuhvaćena je tema rada - paušalno oporezivanje samostalne djelatnosti te glavne značajke ove vrste oporezivanja. Četvrto i peto poglavlje prezentiraju izračune doprinosa za obvezna osiguranja i obveze obveznika fiskalizacije. Šesto poglavlje obuhvaća opisno istraživanje o tome koliko su obrtnici u Međimurskoj županiji upoznati s paušalnim oporezivanjem dohotka. Na temelju anketnog upitnika, koji je poslan na adrese elektroničke pošte četrdesetak ispitanika, donijet će se zaključci o tome jesu li obrtnici upoznati s propisima te jesu li dovoljno informirani o paušalnom oporezivanju dohotka. U posljednjem, sedmom poglavlju iznijet će se zaključci o proučavanoj temi.

U svrhu obrade teme korišteni su sljedeći izvori: literatura hrvatskih poreznih stručnjaka, Zakon o porezu na dohodak, Pravilnik o paušalnom oporezivanju samostalne djelatnosti, te službene stranice Ministarstva financija, Porezne uprave i Hrvatske obrtničke komore.

---

¹ Ostrički, P., Što su porezi, zašto ih plaćamo i koji porezni oblici postoje u Hrvatskoj, Financijski klub, dostupno na: <https://finance.hr/sto-porezi-zasto-ih-placamo-porezni-oblici-postoje-rh/>, 10.04.2022.

2. POREZI

Porez na dohodak nameće se na oporezivi dohodak pojedinaca, obično prema progresivnim poreznim stopama, odnosno osobe s višim dohotkom plaćaju više poreza. Upravo je to njegovo strukturno obilježje, jedna od temeljnih vrijednosti poreza na dohodak. Uslijed tog svojstva on se može dobro prilagoditi ovisno o sposobnosti plaćanja poreza pojedinaca. Njegovom se primjenom, odnosno unošenjem progresivnosti može postići pravednija raspodjela dohotka, mijenjajući odnose nakon i prije oporezivanja. Porez na dohodak se, sa stajališta pravednosti, smatra superiornim naspram ostalih poreza.² Potreba za analizom oporezivanja dohotka te analizom sveukupnog poreznog opterećenja provodi se radi utvrđivanja na koji način i u kojoj mjeri ono tereti porezne obveznike. Porez na dohodak porezni je oblik koji obuhvaća dohodak svih fizičkih osoba. Ova vrsta poreza ima značajnu ulogu kao elastični i djelotvorni instrument ekonomske politike neke države, a posebno je aktualna i njegova velika financijska izdašnost. Ovaj je porez također tipični subjektni porez budući da uzima u obzir posebne osobne okolnosti povezane s poreznim obveznikom, a odnose se na osobne odbitke, porezna oslobođenja i progresivne tarife.³

Prema odredbama Zakona o porezu na dohodak NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20 (u daljnjem tekstu: ZOPD) te Pravilnika o porezu na dohodak NN 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 1/21 (u daljnjem tekstu POPD), oporezivi dohodak što ga ostvaruju fizičke osobe koje se bave samostalnom obrtničkom djelatnošću utvrđuje se na temelju podataka iz propisanih poslovnih knjiga i evidencija kao što su Knjige primitka i izdataka (u daljnjem tekstu obrazac KPI), Popis dugotrajne imovine (u daljnjem tekstu obrazac DI), Knjiga prometa (u daljnjem tekstu obrazac KPR) te Evidencija o tražbinama i obvezama (u daljnjem tekstu obrazac TO). Osim utvrđivanja dohotka na osnovi podataka iskazanih u poslovnim knjigama, fizičke osobe koje obavljaju samostalnu obrtničku djelatnost mogu, uz zadovoljenje propisanih uvjeta, dohodak te porez i prirez na dohodak utvrđivati i plaćati u paušalnoj svoti. Paušalno oporezivanje vrsta je

---

² Kesner - Škreb, M., Porezna harmonizacija, Financijska teorija i praksa, 2007., 31 (3), str. 305-307, dostupno na: <https://www.ijf.hr/hr/korisne-informacije/pojmovnik-javnih-financija/15/porez-na-dohodak/290/porez-na-dohodak/292/>, 28.04.2022.

³ Kesner - Škreb, M., Porez na dohodak, Financijska teorija i praksa, 2004, 28 (1), str. 141-143, dostupno na: <https://www.ijf.hr/hr/korisne-informacije/pojmovnik-javnih-financija/15/porezi/279/porez-na-dohodak/285/>, 07.09.2021.

oporezivanja dohotka u paušalnom iznosu na temelju ostvarenog prometa koji ne premašuje godišnji promet od 300.000,00 kuna. Koristi se radi jednostavnijeg poslovanja, manje papirologije te manjeg poreznog opterećenja njegovih korisnika. Obrtnici koji su korisnici ovog načina plaćanja poreza ne trebaju voditi cjelokupno knjigovodstvo, već samo obrazac KPR. Paušalno oporezivanje samostalnih djelatnosti provodi se sukladno odredbama čl. 2, 3 i 4. Pravilnika o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti NN 143/06, 160/13, 1/17, 1/20, 1/21 (u daljnjem tekstu Pravilnik o paušalnom oporezivanju) kojim su točno propisani uvjeti i vrste samostalnih djelatnosti kojima se dohodak može utvrđivati u paušalnoj svoti, a bit će detaljnije objašnjeni u poglavlju 3. ovog rada.

Prema statističkim podacima za 2021. godinu, u državni proračun RH uplaćeno je oko 24,6 milijardi kuna prihoda od doprinosa. Pravo na povrat poreza za 2021. godinu utvrđeno je kod 636.564 poreznih obveznika u iznosu od 1,7 milijardi kuna, dok 91.179 građana u državni proračun mora uplatiti razliku poreza u iznosu od 316 milijuna kuna.⁴

Ugovorom o Europskoj uniji (u daljnjem tekstu EU) svaka država ima pravo zadržati vlastiti porezni sustav i uvoditi nove porezne oblike uz obvezu da ih uskladi u dijelovima u kojima je to nužno s obzirom na različite akte u datim područjima. Međutim, EU je donijela smjernice, odnosno direktive o harmonizaciji poreza te je postignut određeni minimum usklađivanja poreznih propisa koji je nužan za funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Neke države članice poduzele su zajedničke mjere s ciljem sprječavanja izbjegavanja plaćanja poreza i dvostrukog oporezivanja. EU surađuje s članicama i na usklađivanju ekonomskih politika te poreza na dobit i dohodak. Cilj je da ti porezi postanu pravedniji i učinkovitiji te da pogoduju rastu gospodarstava država članica.⁵ Prema podacima Statističkog ureda Europskih zajednica (u daljnjem tekstu Eurostat), 2020. godina bila je za države članice EU prva godina od 2009. tijekom koje je vidljivo da su se porezni prihodi smanjili u odnosu na prethodnu godinu. Od 2019. do 2020. godine porezni prihodi EU smanjili su se za 215 milijardi eura. Do smanjenja ukupnih državnih prihoda došlo je zbog automatskih stabilizirajućih učinaka poreznih prihoda kao i zbog aktivnih mjera smanjenja poreza kako bi se ublažio gospodarski pad uzrokovan

---

⁴ Šaponja A., Kreću isplate povrata poreza, 24 sata, dostupno na: <https://www.24sata.hr/news/krecu-isplate-povrata-poreza-832804>, 01.06.2022.

⁵ Verbeke, D., Opća porezna politika, Informativni članci o Europskoj uniji dostupno: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hr/sheet/92/opca-porezna-politika>, 15.01.2022.

pandemijom koronavirusa. Gotovo sve države članice EU uvele su mjere za odgodu plaćanja poreza i socijalnih doprinosa.⁶

RH je također tijekom 2020. godine donijela niz mjera i potpora koje su trebale pomoći hrvatskoj ekonomiji u oporavku od negativnih posljedica pandemije koronavirusa. Mjere su u nadležnosti osam ministarstava, a usmjerene su na očuvanje likvidnosti i radnih mjesta. Između ostalog, RH je ukinula plaćanje paušalnog poreza za treći i četvrti kvartal 2020. godine. RH je početkom 2021. godine donijela mjeru smanjenja poreza na dohodak do 30.000,00 kuna s 24 % na 20 % te iznad 30.000,00 kuna s 36 % na 30 %.⁷ Uredbom o visini minimalne neto plaće za 2022. godinu regulirana je, odnosno povećana neto plaća s 3400,00 kuna na 3750,00 kuna.⁸

---

⁶ Eurostat, Current taxes on income, wealth, etc
dostupno: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00018/default/table?lang=en>, 09.02.2022.

⁷ Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20.

⁸ Uredba o visini minimalne plaće za 2022. g., Narodne novine, 117/2021.

3. PAUŠALNO OPOREZIVANJE DOHOTKA

Paušalno oporezivanje najnižim propisanim stopama namijenjeno je kao takvo malim poreznim obveznicima koji samostalno posluju na tržištu i snose odgovornost za takvo poslovanje, a nije namijenjeno za općenito nesamostalni rad. Paušalni obrt često je idealan početak samostalnog poduzetništva, no ne za sve djelatnosti. Samostalne djelatnosti koje se obavljaju prema posebnim propisima te je za njihovo otvaranje potrebna određena stručna sprema (najčešće viša stručna sprema), ne mogu paušalno oporezivati dohodak.⁹

3.1. Porezni obveznik

Fizička osoba koja ostvaruje primitke od obavljanja samostalne djelatnosti obrta i fizička osoba koja ostvaruje primitke od obavljanja samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva, može dohodak od samostalne djelatnosti paušalno oporezivati ako ispunjava uvjete da nije obveznik Poreza na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu PDV) te da u prethodnom poreznom razdoblju od djelatnosti nije ostvarila ukupni godišnji primitak veći od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a. U roku osam dana od početka obavljanja samostalne djelatnosti porezni obveznik dužan je PU prijaviti početak obavljanja djelatnosti. Prijava u Registar poreznih obveznika (u daljnjem tekstu obrazac RPO) podnosi se nadležnoj ispostavi PU na obrascu RPO.¹⁰ Obrtnici koji ispunjavaju propisane uvjete za paušalno oporezivanje, a žele sljedeće godine prijeći na taj način oporezivanja, moraju PU do kraja kalendarske godine za sljedeću, a najkasnije do 15. siječnja sljedeće godine, predati obrazac RPO na kojemu će navesti da od 1. siječnja žele prijeći na paušalno oporezivanje dohotka. Također treba priložiti obrazac KPI i obrazac TO za prethodnu godinu. Važno je napomenuti da kod prijelaza s redovnog oporezivanja na temelju poslovnih knjiga na paušalno oporezivanje obrtnik treba izravnati i zaključiti porezne obveze iz svojih knjiga na način propisan za prestanak djelatnosti (neplaćena dugovanja su izdatak, nenaplaćena potraživanja su primitak, tržišna vrijednost dugotrajne imovine, zaliha, repromaterijala i drugog je primitak, knjigovodstvena vrijednost

---

⁹ Blečić, B., Tko ne može biti paušalist, Zagrebački inovacijski centar
Dostupno na: <https://plaviured.hr/tko-ne-moze-bit-pausalist/>, 01.04.2022.

¹⁰ čl. 83. ZOPD, st. 1. Dostavljanje podataka od poreznih obveznika

dugotrajne imovine je izdatak itd.). Ovisno o vrijednosti imovine koja je evidentirana u obrtu, to može značiti i veći iznos poreza koji treba platiti prilikom prijelaza na paušalno oporezivanje. Porezni obveznik dužan je u roku osam dana od dana prestanka ili privremenog prestanka obavljanja samostalne djelatnosti nadležnoj ispostavi PU podnijeti prijavu o prestanku, odnosno o privremenoj obustavi samostalne djelatnosti.¹¹ Paušalni obrt nema samostalnu pravnu osobnost, ne može sudjelovati u pravnom prometu ni biti stranka u predmetu, već fizička osoba koja obavlja obrt za sve obveze odgovara svojom cjelokupnom imovinom.

3.2. Utvrđivanje paušalnog poreza na dohodak

Paušalni porez na dohodak utvrđuje se rješenjem nadležne ispostave PU prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika. Tim se rješenjem utvrđuje svota godišnjeg paušalnog dohotka, godišnja i mjesečna svota paušalnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, ako je propisan gradskom ili općinskom odlukom prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika, te rokovi plaćanja paušalnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak. Godišnji paušalni porezi za područje grada Čakovca prikazani su u tablici 1.

Tablica 1. Godišnji paušalni porez za 2022. godinu za područje grada Čakovca

Ostvareni ukupni primitci	Godišnja porezna osnovica	Godišnji paušalni porez na dohodak	Mjesečni paušalni porez na dohodak (bez prireza)
Od 0,00 do 85.000,00	12.750,00	1.275,00	106,25
Od 85.000,01 do 115.000,00	17.250,00	1.725,00	143,75
Od 115.000,01 do 149.500,00	22.425,00	2.242,50	186,88
Od 149.500,01 do 230.000,00	34.500,00	3.450,00	287,50
Od 230.000,01 do 300.000,00	45.000,00	4.500,00	375,00

Izvor: Pravilnik o paušalnom oporezivanju

¹¹ čl. 87. ZOPD, st. 5. Registar poreznih obveznika

Paušalni dohodak utvrđuje se razmjerno broju mjeseci obavljanja samostalne djelatnosti, i to u korist poreznog obveznika. Mjesečni paušalni porez na dohodak utvrđuje se tako da se godišnja porezna osnovica pomnoži s poreznom stopom 10 % te podijeli s 12 i pomnoži s brojem mjeseci u kojima je porezni obveznik obavljao samostalnu djelatnost.¹²

U slučaju privremene obustave obavljanja samostalne djelatnosti koja je prijavljena nadležnom tijelu kod kojega je djelatnost registrirana i nadležnoj ispostavi PU (u roku osam dana od dana privremenog prestanka obavljanja iste), godišnji paušalni dohodak utvrđuje se razmjerno broju mjeseci obavljanja djelatnosti. U broj mjeseci obavljanja samostalne djelatnosti računa se svaki puni kalendarski mjesec u kojemu je obveznik obavljao djelatnost i posljednji mjesec bez obzira na broj dana obavljanja djelatnosti.

3.3. Smanjenje paušalnog poreza na dohodak

Smanjenja su propisana za porezne obveznike koji samostalne djelatnosti obavljaju na području grada Vukovara, što je utvrđeno prema posebnom propisu o obnovi i razvoju grada Vukovara, na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave razvrstanim u I. skupinu prema stupnju razvijenosti, prema posebnom propisu o Regionalnom razvoju RH, te na otocima prve skupine. Primjer i objašnjenja paušalnog poreza na dohodak za područje grada Vukovara prikazani su u tablici 2.

---

¹² Pravilnik o paušalnom oporezivanju

Tablica 2. Smanjenje paušalnog poreza na dohodak za područje grada Vukovara

PODRUČJE OBAVLJANJA SAMOSTALNE DJELATNOSTI	POSTOTAK OSNOVNOG PAUŠALNOG POREZA NA DOHODAK	MJESEČNI PAUŠALNI POREZ NA DOHODAK
Područje grada Vukovara, utvrđeno prema posebnom propisu o obnovi i razvoju grada Vukovara, na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave razvrstanim u I. skupinu prema stupnju razvijenosti, prema posebnom propisu o Regionalnom razvoju Republike Hrvatske, te na otocima prve skupine.	25 %	<ul style="list-style-type: none"> • 26,56 kn (ako su ukupni god. primitci do 85.000,00 kn) • 35,94 kn (ako su ukupni god. primitci od 85.000,01 - 115.000,00 kn) • 46,72 kn (ako su ukupni god. primitci od 115.000,01 - 149.500,00 kn) • 71,88 kn (ako su ukupni god. primitci od 149,500,01 – 230.000,00 kn) • 73,75kn (ako su ukupni god. primitci od 230.000,01 – 300.000,00 kn)

Izvor: Vlastita izrada autora

3.4. Plaćanje paušalnog poreza na dohodak

Godišnji paušalni porez na dohodak te prirez utvrđen Poreznim rješenjem plaća se tromjesečno, i to do posljednjeg dana svakog tromjesečja (31. ožujka za razdoblje od siječnja do ožujka, 30. lipnja za razdoblje od travnja do lipnja, 30. rujna za razdoblje od srpnja do rujna te 31. prosinca za razdoblje od listopada do prosinca) u svoti koja je jednaka umnošku broja mjeseci tromjesečja za koje je obveza utvrđena te utvrđenog mjesečnog paušalnog poreza. Paušalni porez uplaćuje se na uplatni račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu obrtnika, uz oznaku modela uplate HR68, brojčane oznake poreza na dohodak koji se utvrđuje paušalno – 1449 te OIB-a fizičke osobe. Primjer uplatnice univerzalnog naloga za plaćanje vidljiv je na slici 1.

Slika 1. Univerzalni nalog za plaćanje

UNIVERZALNI NALOG ZA PLAĆANJE			
PLATITELJ (naziv/ime i adresa): Ime i prezime Adresa		Hitno: ☐ Valuta plaćanja: HRK Iznos: 451 35	
		IBAN ili broj računa platitelja:	
		Model: Poziv na broj platitelja:	
		IBAN ili broj računa primatelja: HR 1110010051713312009	
PRIMATELJ (naziv/ime i adresa): Porez na dohodak Grad Zagreb		Model: HR68 Poziv na broj primatelja: 1449-XXXXXXXXXXXX	
		Opis plaćanja: tromjesečni predujam paušalnog poreza na dohodak	
BIC (ili naziv banke primatelja): Valuta pokriva:		Pečat korisnika PU Potpis korisnika PU	
Troškovna opcija: ☐ BEH ☐ SEA ☐ OIB			

*u polja XXXX upisuje se OIB platitelja – osobni identifikacijski broj

Izvor: <https://plaviured.hr/porezna-davanja-u-obrtu-s-pausalnim-oporezivanjem/uplatnica-porez-na-dohodak-plavi-ured/> (13.10.2021.)

3.5. Poslovne knjige i evidencije

Porezni obveznik koji porez na dohodak plaća u paušalnoj svoti, nije dužan voditi poslovne knjige, obrazac KPI, obrazac DI ili obrazac TO, već samo evidenciju o prometu na obrascu KPR. Na obrascu KPR porezni je obveznik dužan, osim iznosa naplaćenih u gotovini, upisivati i iznose koji su naplaćeni bezgotovinskim putem. Neovisno o tome što se vodi samo evidencija o prometu, porezni obveznik koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaća u paušalnoj svoti, dužan je za svaku isporuku dobara ili obavljenju uslugu ispostaviti kupcu račun propisana sadržaja, a u skladu s odredbama POPD-a. Račun se ispostavlja u najmanje dva primjerka od kojih se jedan uručuje kupcu, a drugi primjerak služi izdavatelju kao isprava za knjiženje ostvarenog prometa u obrascu KPR, osim ako se pretežni dio prometa ne odnosi na prodaju na tržnicama i otvorenim prostorima.

Naime, čl. 64. Općeg poreznog zakona NN br. 127/00, 147/08, 115/16 (u daljnjem tekstu OPZ) propisuje izdavanje računa krajnjim potrošačima. Između ostalog, računi se ne moraju ispostavljati ako se poljoprivredni proizvodi proizvedeni na vlastitom obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu izravno prodaju krajnjem potrošaču u proizvodnim objektima seljačkih ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva te ako se prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda obavlja na tržnicama i otvorenim prostorima. Prodajom na tržnicama i otvorenim prostorima smatra se isključivo prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda krajnjem potrošaču na štandovima i klupama na tržnicama na malo i na štandovima i klupama izvan tržnica na malo.

Iz navedenoga može se zaključiti da se oslobođenje od obveze izdavanja računa pri isporuci dobara ili obavljenih usluga odnosi jedino na one paušaliste koji obavljaju djelatnost poljoprivrede i kod kojih se prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda obavlja u proizvodnim objektima seljačkih ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i na tržnicama i otvorenim prostorima. Svi ostali paušalisti obvezni su za svaku isporuku dobara ili obavljenju uslugu izdati kupcu fiskalni račun.

3.6. Podnošenje izvješća o paušalnom dohotku od samostalne djelatnosti

Prema čl. 7. Pravilnika o paušalnom oporezivanju, porezni obveznik ili nositelj zajedničke djelatnosti koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaća u paušalnom iznosu, obvezan je na temelju iskazanih podataka o prometu iz obrasca KPR najkasnije petnaest dana po isteku kalendarske godine podnijeti nadležnoj ispostavi PU prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu izvješće o paušalnom dohotku od samostalnih djelatnosti i uplaćenom paušalnom porezu i prirezu poreza na dohodak na izvješću o paušalnom dohotku od samostalne djelatnosti (u daljnjem tekstu obrazac PO-SD). Obrazac PO-SD podnosi se nadležnoj ispostavi PU do 17. siječnja 2022. godine za 2021. godinu, a na osnovi podataka iz tog obrasca obavlja se provjera je li obrtnik ostvario veće ili manje primitke od onih koji su utvrđeni rješenjem s obzirom na razine utvrđivanja godišnjeg paušalnog poreza. Ako se po isteku kalendarske godine temeljem podataka iz obrasca PO-SD utvrdi da su izmijenjeni uvjeti za utvrđivanje paušalnog dohotka, PU će ukinuti već doneseno rješenje te donijeti novo rješenje u kojemu će se utvrditi nova svota paušalnog dohotka i prireza porezu na dohodak, kao i razlika za uplatu manjeg ili povrat više uplaćenog paušalnog poreza na dohodak i prireza za proteklu kalendarsku godinu.

Slijedom navedenog primjer obrasca PO-SD možemo vidjeti na strani 16., slika pod rednim br. 2. Obrazac se popunjava tako da se prvo utvrde uplaćeni predujmi paušalnog obrtnika (tromjesečni predujmi za obvezu plaćanja godišnjega paušalnog poreza u iznosu x) do kraja prethodne kalendarske godine, zatim utvrdi ukupan iznos primitaka iz KPR obrasca.

Istodobno se moraju utvrditi prometi po žiro računu paušalnog obrtnika te razlike (odnose se na uplate koje ne predstavljaju primitak od samostalne djelatnosti) između prometa žiro računa i KPR obrasca za prethodnu kalendarsku godinu. Ukoliko ima razlika, sastavlja se obrazloženje razlika prometa po žiro računu i PO-SD obrasca za prethodnu godinu te se pripremaju svi dokazi (ugovori, izjave i izvodi) kao prilog. Kada se pripreme i popune svi podatci na PO-SD obrascu, paušalni ih obrtnik šalje elektronski ili poštom u nadležnu PU.

Slika 2. Obrazac PO-SD

OBRAZAC PO-SD

IZVJEŠĆE O PAUŠALNOM DOHOTKU OD SAMOSTALNIH DJELATNOSTI I UPLAĆENOM PAUŠALNOM POREZU NA DOHODAK I PRIREZU POREZA NA DOHODAK OD ___ DO ___ GODINI

I. PODACI O POREZNOG OBVEZNIKU					
OIB	IME I PREZIME		ADRESA PREBIVALIŠTA/UOBIČAJENOG BORAVIŠTA		
II. PODACI O DJELATNOSTI					
1. NAZIV I VRSTA DJELATNOSTI					
2. ADRESA OBAVLJANJA DJELATNOSTI					
3. GRAD VUKOVAR I POTPOMOGNUTA PODRUČJA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I. SKUPINE I OTOCI I. SKUPINE					DA NE
4. RAZDOBLJE OBAVLJANJA DJELATNOSTI					
OD	DO	OD	DO	OD	DO
III. PODACI O OSTVARENIM PRIMICIMA OD POJEDINAČNE DJELATNOSTI					
PRIMICI NAPLAĆENI U GOTOVINI		PRIMICI NAPLAĆENI BEZGOTOVINSKIM PUTEM		UKUPNO NAPLAĆENI PRIMICI	
1		2		3 (1+2)	
IV. GODIŠNJI PAUŠALNI DOHODAK OD POJEDINAČNE DJELATNOSTI ¹ / BROJ MJESECI OBAVLJANJA DJELATNOSTI ²					
V. GODIŠNJI PAUŠALNI DOHODAK OD ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI / BROJ MJESECI OBAVLJANJA DJELATNOSTI					
VI. UKUPNI GODIŠNJI PAUŠALNI DOHODAK					
VII. OBRAČUN PAUŠALNOG POREZA NA DOHODAK I PRIREZA POREZU NA DOHODAK					
1.	IZNOS OBVEZE PAUŠALNOG POREZA NA DOHODAK				
2.	PRIREZ POREZU NA DOHODAK (PROSJEČNA STOPA)				___ %
3.	UKUPNO PAUŠALNI POREZ NA DOHODAK I PRIREZ POREZU NA DOHODAK (1.+2.)				
4.	UMANJENJE PAUŠALNOG POREZA NA DOHODAK ZA PODRUČJE GRADA VUKOVARA I POTPOMOGNUTIH PODRUČJA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I. SKUPINE I OTOCI I. SKUPINE ³				
5.	UKUPNA OBVEZA PAUŠALNOG POREZA NA DOHODAK I PRIREZ POREZU NA DOHODAK NAKON UMANJENJA				
6.	UKUPNO UPLAĆENI PAUŠALNI POREZ NA DOHODAK I PRIREZ POREZU NA DOHODAK				
7.	RAZLIKA ZA UPLATU/POVRAT				
8.	IZNOS MJESEČNOG PAUŠALNOG POREZA I PRIREZA POREZU NA DOHODAK ⁴				

Nadnevak _____

_____
POTPIS POREZNOG OBVEZNIKA

Izvor: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obraci/Documents/POREZ%20NA%20DOHODAK/PO-SD%20za%202021.pdf (30.09.2021.)

3.7. Podnošenje izvješća kod zajedničke djelatnosti

Nositelj zajedničke djelatnosti koji porez na dohodak od zajedničke samostalne djelatnosti utvrđuje u paušalnom iznosu, dužan je najkasnije petnaest dana po isteku kalendarske godine podnijeti nadležnoj ispostavi PU Izvješće nositelja o paušalnom dohotku od zajedničke samostalne djelatnosti i supoduzetnicima u zajedničkoj djelatnosti (u daljnjem tekstu obrazac PO-SD-Z).¹³ Podnošenje Obrasca PO-SD-Z za paušalne obrtnike stupilo je na snagu 2021. godine.

¹³ čl. 8. Pravilnika o paušalnom oporezivanju

Primjer Obrasca prikazan je na slici 3.

Slika 3. Obrazac PO-SD-Z

OBRAZAC PO-SD-Z

IZVJEŠĆE NOSITELJA O PAUŠALNOM DOHOTKU OD ZAJEDNIČKE SAMOSTALNE DJELATNOSTI I SUPODUZETNICIMA U ZAJEDNIČKOJ
DJELATNOSTI OD __. __. ____ DO __. __. ____ GODINI

I. PODACI O POREZNOG OBVEZNIKU NOSITELJU U ZAJEDNIČKOJ DJELATNOSTI				
IME I PREZIME				
OIB				
ADRESA PREBIVALIŠTA/UOBIČAJENOG BORAVIŠTA				
II. PODACI O ZAJEDNIČKOJ DJELATNOSTI				
Naziv djelatnosti/Matični broj djelatnosti (MBS)				
Adresa djelatnosti				
III. PODACI O OSTVARENIM PRIMICIMA I GODIŠNEM PAUŠALNOM DOHOTKU				
PRIMICI NAPLAĆENI U GOTOVINI	PRIMICI NAPLAĆENI BEZGOTOVINSKIM PUTEM	UKUPNO NAPLAĆENI PRIMICI		
1	2	3 (1+2)		
IV. GODIŠNJI PAUŠALNI DOHODAK/BROJ MJESECI OBAVLJANJA DJELATNOSTI				
V. PODACI O SUPODUZETNICIMA, UDJELIMA U ZAJEDNIČKOJ DJELATNOSTI, PRIMICIMA I IZNOSU PAUŠALNOG DOHOTKA				
IME I PREZIME	OIB	UDIO U DJELATNOSTI	PRIMITAK	IZNOS PAUŠALNOG DOHOTKA
1	2	3	4	5 (IV * V.3)

Nadnevak _____

_____
POTPIS POREZNOG OBVEZNIKA

Izvor: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obraci/Documents/POREZ%20NA%20DOHODAK/PO-SD-Z.pdf (15.09.2021.) (30.09.2021.)

4. OBVEZA PLAĆANJA DOPRINOSA ZA OBVEZNA OSIGURANJA

Obrtnik ima obavezu plaćanja doprinosa za obvezna osiguranja po osnovi obavljanja obrtničke djelatnosti. Kao poslodavac obveznik je obračunavanja i plaćanja propisanih doprinosa za obvezna osiguranja na svoju plaću ili plaću radnika koje zapošljava.¹⁴

4.1. Obračun doprinosa samostalne djelatnosti koja se paušalno oporezuje

Obveznici kojima se dohodak od samostalne djelatnosti obrta, poljoprivrede i šumarstva paušalno oporezuje, a ta im je djelatnost osnovno zanimanje te su po toj osnovi prijavljeni na obvezna osiguranja, dužni su plaćati doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (samo osiguranici II. stupa) i doprinos za zdravstveno osiguranje.

Obvezu plaćanja doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje obračunava i utvrđuje rješenjem nadležna ispostava PU za svako obračunsko razdoblje, odnosno kalendarsku godinu.

Osnovice za obračun doprinosa za sva obvezna osiguranja u RH po svim osnovama obveznih osiguranja utvrđuju se za svaku kalendarsku godinu prema prosječno isplaćenju mjesečnoj plaći kod pravnih osoba u RH u razdoblju siječanj – kolovoz prethodne godine prema objavi Državnog zavoda za statistiku.

Doprinosi za obvezna osiguranja obrtnika i slobodnih zanimanja utvrđuju se prema osnovicama, objavljenim u Naredbi o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja, NN 127/2021, koju donosi ministar financija za svaku godinu. U tablici 3 prikazan je izračun paušalnog doprinosa za obrtnike prosječne plaće od 9.537,00 kn za 2022. godinu.¹⁵

---

¹⁴ Ministarstvo financija – Porezna uprava, Doprinosi za obvezna osiguranja, dostupno na: <https://www.porezna-uprava.hr/obrtnici/Stranice/Doprinosi-za-obvezna-osiguranja.aspx>, 09.02.2022.

¹⁵ Naredba o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2022. godinu, Narodne novine, br. 127/21.

Tablica 3. Iznos doprinosa za 2022. godinu za obrtnike "paušalce"

DOPRINOSI ZA OBRTNIKE – PAUŠAL U 2022.						
IZNOS PROSJEČNE PLAĆE		KOEFICIJENT				
9.537,00		0,40				
DOPRINOS	STOPA U %	OSNO VICA	IZNOS	UPLATNI RAČUN	MODEL	POZIV NA BROJ
Doprinos MIO 1. stup	15,00	3.814, 80	572,22	HR1210010051 863000160	HR68	8214- OIB
Doprinos MIO 2. stup	5,00	3.814, 80	190,74	HR7610010051 700036001	HR68	2046- OIB
Doprinos za zdravstveno osiguranje	16,50	3.814, 80	629,44	HR6510010051 550100001	HR65	8478- OIB
UKUPNO:			1.392,40			

Izvor: Vlastita izrada autora

Sukladno čl. 185., st. 3. Zakona o doprinosima NN 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18., ako je porezni obveznik osiguran po osnovi radnog odnosa ili po nekoj drugoj osnovi, a samostalnu djelatnost obrta ili poljoprivrede i šumarstva obavlja kao domaću radinost ili sporedno zanimanje, pri čemu dohodak od te djelatnosti utvrđuje u paušalnoj svoti, tada se obračun doprinosa obavlja po propisanim stopama, ali na godišnju osnovicu koja je jednaka godišnjem paušalnom

dohotku. Izračun doprinosa za vlasnika paušalnog obrta kada je vlasnik obrta zaposlen kod drugog poslodavca vidljiv je iz podataka u tablici 4.

Tablica 4. Doprinosi za vlasnika paušalnog obrta kada je vlasnik obrta zaposlen kod drugog poslodavca

Ostvaren godišnji primitak (kn)	Godišnja porezna osnovica	Obvezni doprinosi			Ukupno za godinu
		MIO 1. stup 7,5 %	MIO 2. stup 2,5 %	ZO 7,5 %	
Do 85.000,00	12.750,00	956,25	318,75	956,25	2.231,25
Od 85.000,00 do 115.000,00	17.250,00	1293,75	431,25	1.293,75	3.018,75
Od 115.000,00 do 149.500,00	22.425,00	1681,88	560,63	1.681,88	3.924,38
Od 149.500,00 do 230.000,00	34.500,00	2.587,50	862,50	2.587,50	6.037,50
Od 230.000,00 do 300.000,00	45.000,00	3.375,00	1.125,00	3.375,00	7.875,00

Izvor: Hrvatska obrtnička komora, https://www.hok.hr/sites/default/files/article-docs/2020-12/Nove_osnovice_za_obra%C4%8Dun_doprinos_a_za_obvezna_osiguranja_2021%20%28002%29.pdf (10.09.2021)

Ukoliko se djelatnost obavlja u kraćem razdoblju od godine dana (zbog početka ili prestanka tijekom godine), tada se obračun doprinosa, kao i paušalni dohodak, utvrđuje za razmjerni broj mjeseci poslovanja.

5. OBVEZA FISKALIZACIJE RAČUNA

Glavni je i osnovni cilj fiskalizacije nadzor prometa u gotovini. Naziv gotovinski promet može se definirati kao plaćanje za isporučena dobra ili obavljene usluge novčanicama i kovanicama koje se smatraju platežnim sredstvom, kreditnim i debitnim karticama, čekom ili drugim sličnim načinima plaćanja, osim izravnog plaćanja na račun.¹⁶ Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom NN 133/12, 115/12, 106/18, 121/19, 138/20 (u daljnjem testu ZOFPG) počeo se u RH primjenjivati od 1. siječnja 2013. godine, a provode ga obveznici fiskalizacije. Svrha i glavni cilj ovog zakona suzbijanje je utaje poreza i poticanje svijesti o potrebi plaćanja poreza. Sustav je tako organiziran da se svi ispostavljeni računi mogu provjeriti putem interneta ili kratkih tekstualnih poruka, a također ih se može dostaviti u ruke poreznom službeniku ili dostavom u za to predviđene sandučiće u nadležnoj ispostavi PU radi daljnje provjere. Fiskalizacija računa za paušaliste obvezna je od 1. srpnja 2017. godine, odnosno postojeći obveznici fiskalizacije koji su porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaćali paušalno, morali su se od 1. srpnja 2017. godine prilagoditi postupku fiskalizacije izdavanja računa na način da račune izdaju putem elektroničkih naplatnih uređaja.

5.1. Obveze obveznika fiskalizacije

Pravne i fizičke osobe, obveznici poreza na dobit i poreza na dohodak, bez obzira naplaćuju li svoj promet gotovinski ili bezgotovinski, bili su obvezni s danom stupanja ZOFPG od 1. siječnja 2013. godine, odnosno obveznici poreza na dohodak koji paušalno oporezuju dohodak od 1. srpnja 2017. godine, internim aktom propisati na koji je način obveznik odlučio numerirati brojeve računa i popisati poslovne prostore s njihovim opisom. Dužnost je obveznika fiskalizacije držati interni akt uvijek u vlastitim službenim prostorijama. Svi su porezni obveznici dužni u vlastitom poslovnom prostoru, na svakom naplatnom uređaju ili na nekom drugom vidljivom mjestu istaknuti obavijest o obvezi izdavanja računa te, s druge strane, o obvezi kupca da račun uzme i zadrži prilikom izlaska iz zatvorenih poslovnih prostorija obveznika fiskalizacije.

---

¹⁶ ZOFPG, Narodne novine br. 133/12., čl. 2.

5.2. Interni akt

Obveznici fiskalizacije dužni su donijeti Interni akt o organizaciji poslovanja za svoj poslovni prostor. PU će u postupku nadzora kontrolirati je li donesen interni akt i odgovara li numeracija računa onoj na internom aktu, kao što je vidljivo na slici 4. Internim aktom propisuje se način konstrukcije brojeva računa (numeracija) koji su, prema odredbama posebnih propisa, sastavni dio računa. Određuje se da numerički broj računa mora slijediti kronološki numerički redosljed, bez praznina (razmaka). Navedeno znači da obveznik fiskalizacije sam određuje način slaganja numeričkog niza, ali postupak mora biti jasan i propisan internim aktom. Numerički brojevi izdaju se svake kalendarske godine od broja 1 do broja „n“.

Slika 4. Interni akt

Primjer internog akta (po naplatnim uređajima)

Temeljem članka 11. stavka 2. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, broj 133/12), Pero Perić iz Zagreba, Vlačka 7, OIB: 34765218309, donosi

ODLUKU

o pravilima slijednosti numeričkih brojeva računa, o poslovnim prostorima, o oznakama naplatnih uređaja te označavanju operatera na naplatnim uređajima

I.

Ovom Odlukom uređuje se popis poslovnih prostora s pripadajućim adresama i oznakama, oznakama naplatnih uređaja, oznakama operatera na naplatnim uređajima, radno vrijeme te pravilo slijednosti numeričkih brojeva računa.

II.

Numerički broj računa po svakom naplatnom uređaju u poslovnom prostoru počinje s početkom kalendarske godine, na dan 1. siječnja, od rednog broja 1 do broja „n“ na dan 31. prosinca tekuće godine poštujući pravilo slijednosti računa.

III.

Popis svih poslovnih prostora sa oznakama, pripadajućim adresama i radno vrijeme, daje se u tablici u nastavku:

Oznaka poslovnog prostora	Adresa poslovnog prostora	Radno vrijeme
POSL1	Draškovićeve 2, 10000 Zagreb	ponedjeljak-subota 8.00-20.00 sati
POSL2	Kunićeva 3A, 21000 Split	ponedjeljak-subota 8.00-20.00 sati
POSL3	djelatnost trgovine putem pokretne prodaje	ponedjeljak-nedjelja 8.00-24.00 sati

IV.

S obzirom na to da je na računu obvezno navesti oznaku operatera na naplatnim uređajima, daju se u tablici oznake poslovnog prostora, oznake naplatnih uređaja i oznake operatera po svakom naplatnom uređaju, kako slijedi:

Oznaka poslovnog prostora	Oznaka naplatnog uređaja	Oznaka operatera na naplatnom uređaju
POSL1	1	OIB: 57834965234 ili – oznaka na računu -
	2	OIB: 69834965278 ili – oznaka na računu -
	3	OIB: 54934965234 ili – oznaka na računu -
POSL2	1	OIB: 57834965234 ili – oznaka na računu -
	2	OIB: 47689235468 ili – oznaka na računu -
	3	OIB: 23653897264 ili – oznaka na računu -
POSL3	1	OIB: 34765218309 ili – oznaka na računu -

V.

Računi će se izdavati na način da svaki naplatni uređaj unutar svog poslovnog prostora ima svoj broj računa, stoga će slijediti računa biti, kako slijedi:

POSL1			POSL2			POSL3
Blagajna 1	Blagajna 2	Blagajna 3	Blagajna 1	Blagajna 2	Blagajna 3	Blagajna 1
1 / POSL1 / 1	1 / POSL1 / 2	1 / POSL1 / 3	1 / POSL2 / 1	1 / POSL2 / 2	1 / POSL2 / 3	1 / POSL3 / 1
2 / POSL1 / 1	2 / POSL1 / 2	2 / POSL1 / 3	2 / POSL2 / 1	2 / POSL2 / 2	2 / POSL2 / 3	2 / POSL3 / 1
3 / POSL1 / 1	3 / POSL1 / 2	3 / POSL1 / 3	3 / POSL2 / 1	3 / POSL2 / 2	3 / POSL2 / 3	3 / POSL3 / 1
itd.	itd.	itd.	itd.	itd.	itd.	itd.

Ova Odluka stupa na snagu 1. siječnja 2013 i primjenjuje se od 1. siječnja 2013.

Potpis i pečat ovlaštene osobe

Izvor: [Primjerak Internog akta \(porezna-uprava.hr\)](http://porezna-uprava.hr) (30.09.2021)

5.3. Račun

Sadržaj računa propisan je OPZ-om, Zakonom o PDV-u te POPD. Pored njih, čl. 9. ZOFPG specificira podatke koji moraju biti istaknuti na istima: vrijeme izdavanja računa (sat i minuta), oznaku operatera (osobe) na naplatnom uređaju, oznaku načina plaćanja računa i jedinstveni identifikator računa (JIR). JIR je alfanumerički zapis koji se u PU programski generira iz određenog seta podataka i dostavlja obvezniku fiskalizacije.

Osim toga, kao jedinstveni identifikator računa koristi se UUID (Identifikator poruke, ID poruke) koji se sastoji od 32 znaka (znamenke od 0 do 9, slova od „A“ do „F“) i iskazuje u pet grupa koje su odvojene spojnicom (-) u obliku 6-5-4-4-0-4 /npr. 01D8a6bc-ef76-49A0-9435-C73b9f4042CE. On se koristi u programiranju i njegova je svrha omogućiti JIR-u da bude jedinstven.

Zaštitni je kod izdavatelja obveznika fiskalizacije (ZKI) alfanumerički zapis kojim se potvrđuje veza između obveznika fiskalizacije i izdanog računa. Njega stvara obveznik fiskalizacije i ispisuje na računu te dostavlja PU. QR kod dvodimenzionalni je kod koji sadržava zapis određenog seta podataka koji stvara obveznik, a ispisuje ga na računu kao obvezni sadržaj računa.

Prema navedenim elementima koje račun mora sadržavati, strukturno mora biti sačinjen od numeričkog dijela, oznake poslovnog prostora i oznake naplatnog uređaja. Povezan je s internim aktom koji određuje način njegova izdavanja i slijednost numeriranja.

5.4. Izvješće

Obveznik fiskalizacije dužan je jednom dnevno, nakon završetka radnog dana, a najkasnije prije početka sljedećeg radnog dana, PU dostaviti zbrojne podatke u kojima je prikazan cjelokupni promet gotovinom ostvaren toga dana. Kako bi se uspješno proveo postupak fiskalizacije, dnevno izvješće mora sadržavati osobni identifikacijski broj (u daljnjem tekstu OIB), izjavu o radnim danima i radnom vremenu, datum, vrijeme dostave dnevnog izvješća, ukupni ostvareni promet razvrstan po poreznoj stopi te broj izdanih računa i broj storniranih računa.

OIB je osobni identifikacijski broj koji se dodjeljuje svim poslovnim subjektima i služi njihovu identificiranju. Pod izjavom o radnim danima i radnom vremenu obveznika fiskalizacije smatra se podatak o intervalu radnih dana u tjednu te podatak o vremenu trajanja najduljeg radnog vremena izraženog u satima po elektroničkom naplatnom uređaju, poslovnom prostoru ili kao zbrojni podatak svih poslovnih prostora. Datum ili nadnevak sljedeći je podatak, a pored njega iskazuje se podatak o ukupno ostvarenom dnevnom prometu, kao i iznos poreza na dodanu vrijednost te broj izdanih i storniranih računa.

PU provjerava jesu li dostavljena sva dnevna izvješća te jesu li ista potpisana digitalnim certifikatom. Ako su ispunjeni navedeni uvjeti, vraća obvezniku potvrdu o zaprimljenosti dnevnih izvješća.

Slijedom navedenoga, PU je odgovorna za konačnu provjeru, kontrolu i nadzor ispravnosti poslovanja, ali i provođenje fiskalizacije, s obzirom da ista danas predstavlja pravilo, a ne iznimku.

5.5. Obavijest o obvezi izdavanja računa

Prema čl. 25. st. 1. ZOFPG, obveznik fiskalizacije dužan je u poslovnom prostoru na svakom elektroničkom naplatnom uređaju ili drugom vidnom mjestu istaknuti obavijest o obvezi izdavanja računa te obvezi kupca da preuzme i zadrži izdani račun.¹⁷ Također je, prema odredbi ZOFPG, propisano da obveznici fiskalizacije mogu zadržati obavijest o obvezi izdavanja računa prema odredbama Zakona o PDV-u.

Obveza isticanja upozoravajuće naljepnice o obvezi izdavanja i uzimanja računa propisana je za sve obveznike fiskalizacije neovisno o tome naplaćuju li račune u gotovini ili na transakcijskom računu. PU nagradnom igrom „BEZ RAČUNA SE NE RAČUNA“ želi osvijestiti građane RH o važnosti uzimanja računa pri svakom plaćanju jer je to jedino jamstvo da će naš pošteno zarađeni novac završiti u proračunu.

---

¹⁷ čl. 25. ZOPFG, st. 1. Obavijest o računu

6. EMPIRIJSKO ISTRAŽIVANJE

U ovom radu provedeno je istraživanje o informiranosti obrtnika Međimurske županije o paušalnom oporezivanju dohotka.

Hipoteza istraživanja jest utvrditi koliko su obrtnici u Međimurskoj županiji upoznati s paušalnim oporezivanjem dohotka. Cilj je istraživanja utvrditi koliko su obrtnici upoznati sa zakonima, odnosno s načinima oporezivanja dohotka, te jesu li nakon pročitane brošure o paušalnom oporezivanju dohotka zainteresirani za takav modalitet oporezivanja samostalne djelatnosti.

6.1. Metodologija i podatci

Najpovoljnija je metoda istraživanja opisna, odnosno deskriptivna jer je za istraživački rad potrebno istražiti na koji način obrtnici u Međimurskoj županiji oporezuju dohodak te utvrditi upoznatost s paušalnim oporezivanjem dohotka. Naime, potrebno je istražiti na koji način oporezuju dohodak, znaju li i za druge načine oporezivanja dohotka, jesu li upoznati s novostima u poreznom zakonu te znaju li što je to paušalno oporezivanje dohotka i koje su prednosti istog. Podvrsta jednokratnog opisnog istraživanja koja će se koristiti jest istraživanje na uzorku i to putem ispitivanja anketom.

Ciljana su skupina porezni obveznici koji plaćaju porez na dohodak. Provedena anketa dat će nam informacije o tome jesu li obrtnici dovoljno informirani o svim načinima oporezivanja dohotka, odnosno o paušalnom oporezivanju dohotka te o prednostima istih. Anketa će se provesti na uzorku od četrdesetak osoba. Svi su ispitanici obrtnici različitih vrsta djelatnosti.

Prilikom pisanja istraživačkog rada koristili su se podatci Ministarstva financija, PU Čakovec. Dakle, radi se o sekundarnim podacima koji pružaju uvid u podatke o obrtnicima u Međimurskoj županiji. Primarni će se podatci prikupiti anketiranjem ciljanih skupina, a to su obrtnici u Međimurskoj županiji starosti od 25 godina na dalje te koji ostvaruju godišnji dohodak od 10.000,00 kuna do 300.000,00 kuna.

Za ovaj istraživački zadatak potrebno je koristiti namjerni kvotni uzorak. Namjerni uzorak koristit će se zbog pogodnosti i dostupnosti jedinica, to jest ispitanika. Već je i

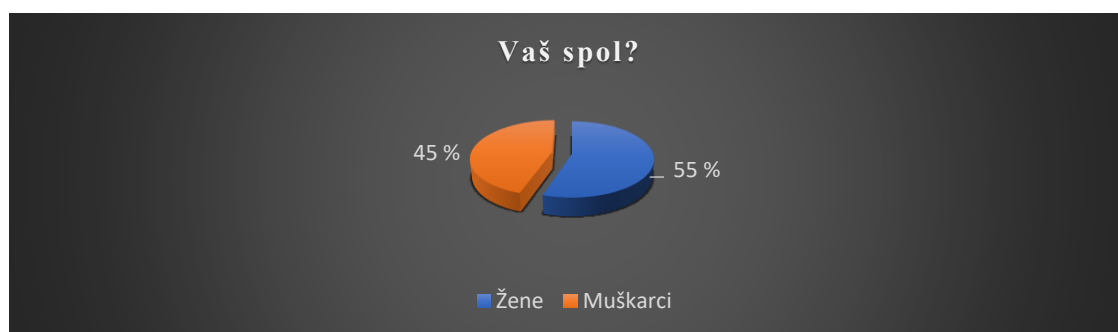
prije spomenuto da su ciljana skupina obrtnici, što znači da je osnovna značajka skupine da je osoba porezni obveznik poreza na dohodak pa će se zbog toga koristiti kvotni uzorak. Anketirat će se osobe koji imaju registrirane obrte u Međimurskoj županiji, a taj dio populacije predstavljat će osnovni skup koji obuhvaća 1458 (1443 u radu i 15 privremenih obustava) poreznih obveznika koji imaju registrirane obrte na području Međimurske županije. Osnovni će se skup označavati kao „N“, dakle $N = 1458$. Razumljivo je da se anketiranjem nikako neće moći obuhvatiti svih 1458 pripadnika ciljane skupine pa je zbog toga potrebno odrediti uzorak koji će predstavljati ovaj osnovni skup. Koristit će se namjerni kvotni uzorak i označavati kao „n“.

Anketa će biti poslana na računalne adrese četrdesetak ispitanika što znači da je $n = 40$. Anketiranje će se provoditi elektroničkom poštom.

6.2. Rezultati istraživanja

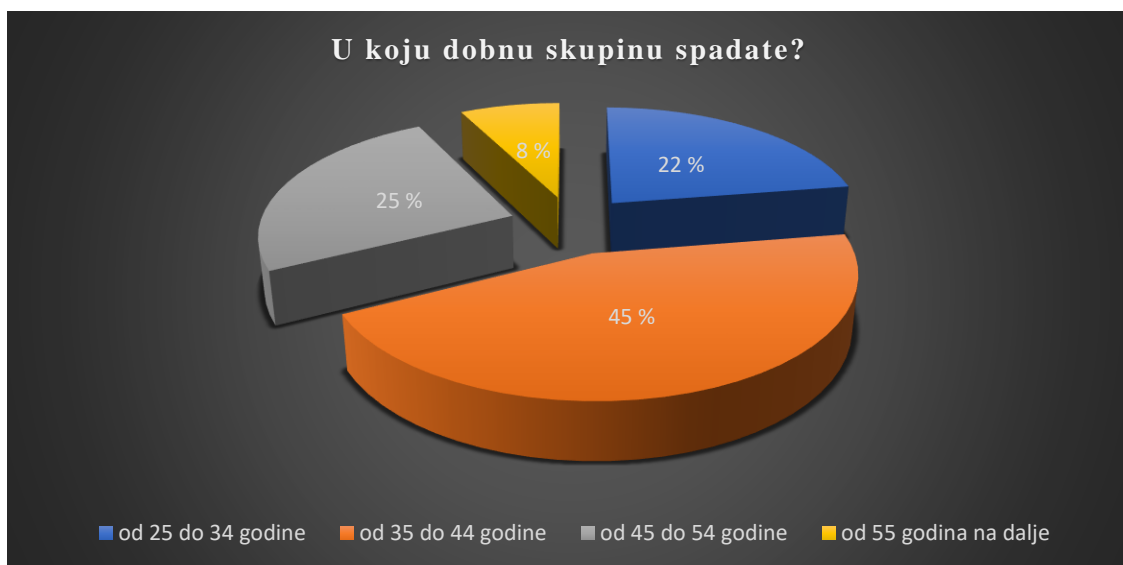
Za potrebe istraživačkog zadatka anketa je elektroničkom poštom poslana uzorku od četrdesetak osoba. Ograničenja koja su se isticala tijekom provođenja istraživanja odnose se na (ne)spremnost određenog dijela ispitanika da daje kompletne odgovore. Jedan dio ispitanika nije bio spreman ili pak nije bio zainteresiran odgovoriti na sva pitanja u anketi. Potrebno je bilo kontaktirati te ispitanike u više navrata zbog čega se cijeli proces istraživanja pomalo odužio. Rezultati istraživanja prikazani su grafikonima i tablicama u nastavku rada.

Grafikon 1. Struktura ispitanika po spolu

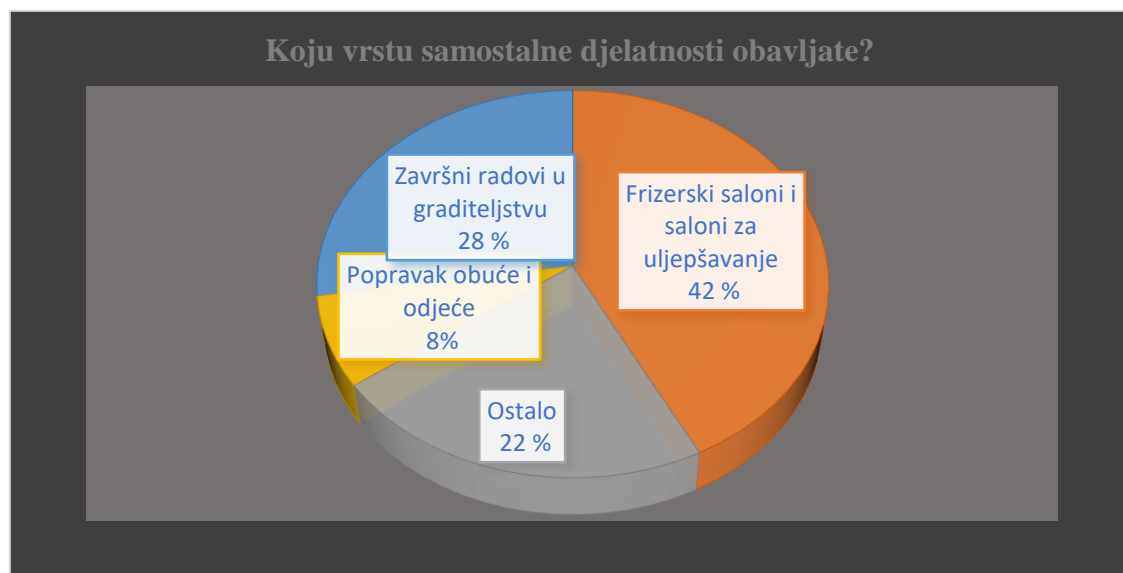
Izvor: Anketni upitnik

Iz grafikona strukture prema spolu od ukupno 40 ispitanika vidljivo je da su 55 % ispitanika bile žene dok su preostalih 45 % bili muškarci.

Grafikon 2. Struktura ispitanika prema starosnoj skupini

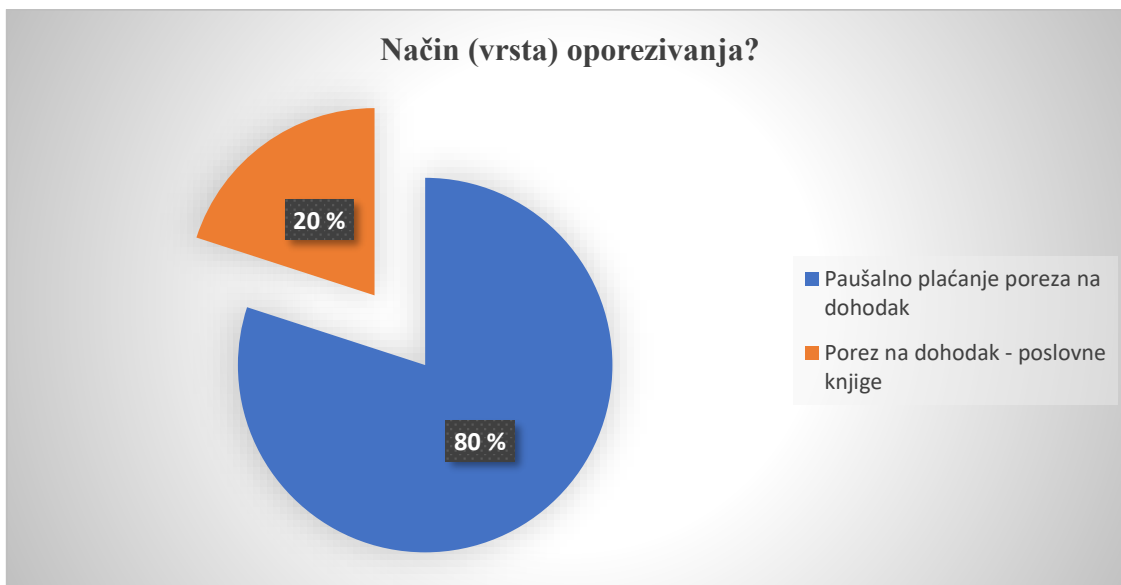
Izvor: Anketni upitnik

Struktura ispitanika prema starosnoj skupini pokazala je kako je najviše, 45 % ispitanika, zastupljeno u dobnoj skupini od 35 do 44 godine, a najmanje, 8 %, u dobnoj skupini od 55 godina na dalje.

Grafikon 3. Vrsta samostalne djelatnosti koju ispitanici obavljaju

Izvor: Anketni upitnik

Iz grafikona br. 3 vidljivo je da od ukupnog broja anketiranih ispitanika 42 % obavlja djelatnost frizerski saloni i saloni za uljepšavanje dok su obućari i krojači najmanje zastupljeni.

Grafikon 4. Način (vrsta) oporezivanja dohotka ispitanika

Izvor: Anketni upitnik

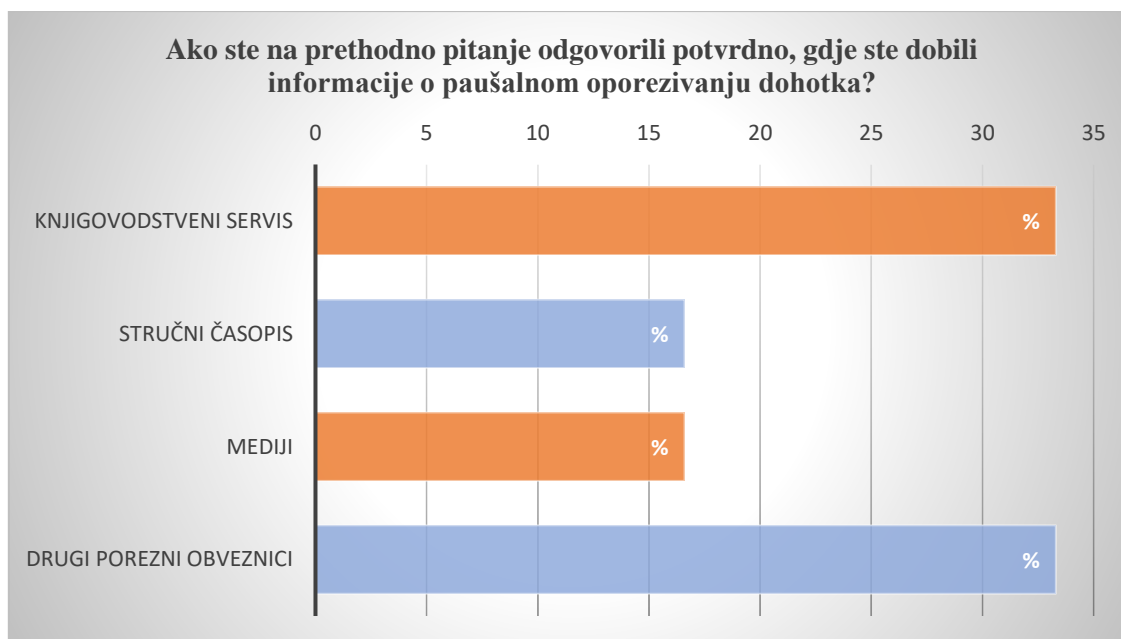
Od 40 ispitanika, 80 % obveznika paušalno plaća porez na dohodak, a 20 % obveznika obveznici su plaćanja poreza na dohodak temeljem podataka iz poslovnih knjiga.

Grafikon 5. Upoznatost ispitanika s propisima o paušalnom oporezivanju dohotka

Izvor: Anketni upitnik

Na pitanje koliko su obveznici upoznati s propisima paušalnog oporezivanja, 35 ispitanika odgovorilo je da je upoznato dok je 5 ispitanika odgovorilo da nije upoznato s propisima.

Grafikon 6. Gdje su ispitanici dobili informacije o paušalnom oporezivanju dohotka

Izvor: Anketni upitnik

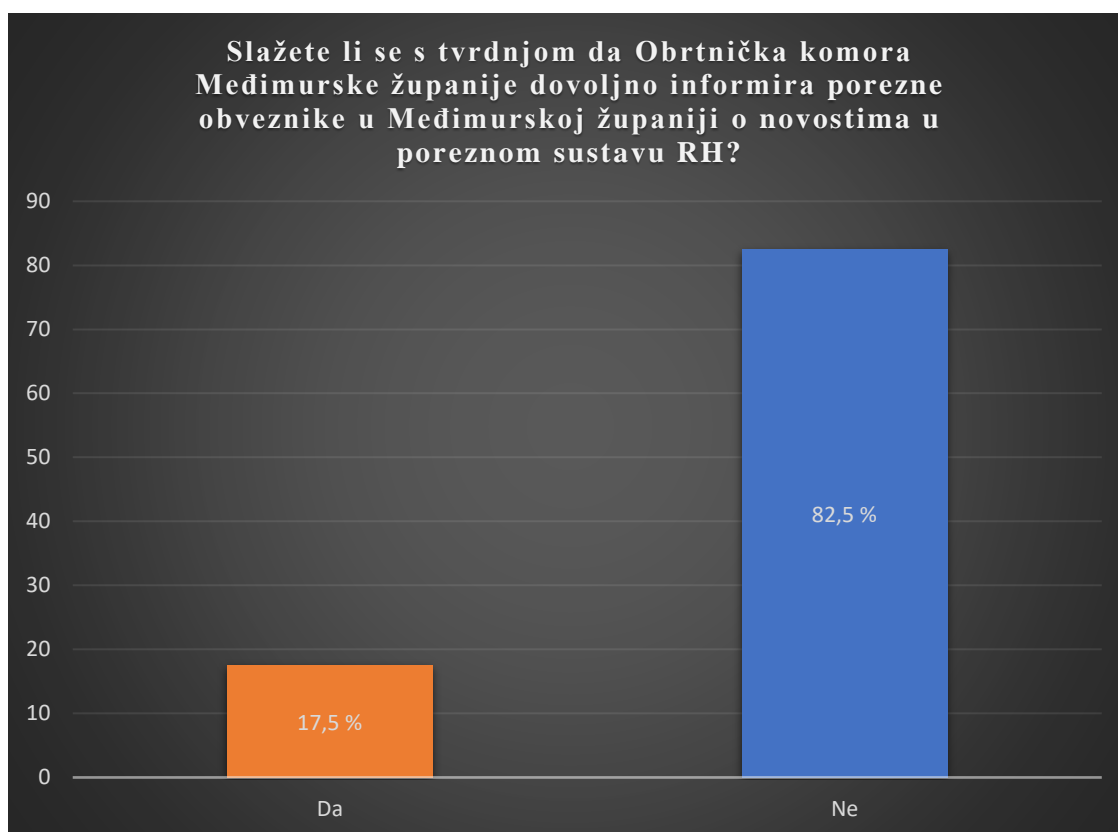
Iz grafikona br. 6 vidljivo je da ispitanici najviše informacija o paušalnom oporezivanju dobivaju od osoba koje im vode poslovne knjige, tj. knjigovodstvenih servisa (33,3 % ispitanika). Od drugih poreznih obveznika informacije o paušalnom oporezivanju dobiva 33,3 % ispitanika, dok 16,6 % ispitanika informacije dobiva iz stručnih časopisa te 16,6 % iz medija.

Grafikon 7. Tko bi po mišljenju ispitanika morao davati informacije o novostima u poreznom sustavu ?

Izvor: Anketni upitnik

Njih 26, ili 65 % ispitanika, odgovorilo je da bi najviše informacija o novostima u poreznom sustavu trebali dobivati od Porezne uprave, 3, ili 7,5 % ispitanika, mišljenja je da bi to trebali biti knjigovodstveni servisi, 10 ispitanika, ili 25 %, smatra da bi tu ulogu trebala preuzeti Obrtnička komora, a 2,5 %, ili 1 ispitanik, mišljenja je da bi informacije trebali dobiti od nekih drugih porezno upućenih osoba.

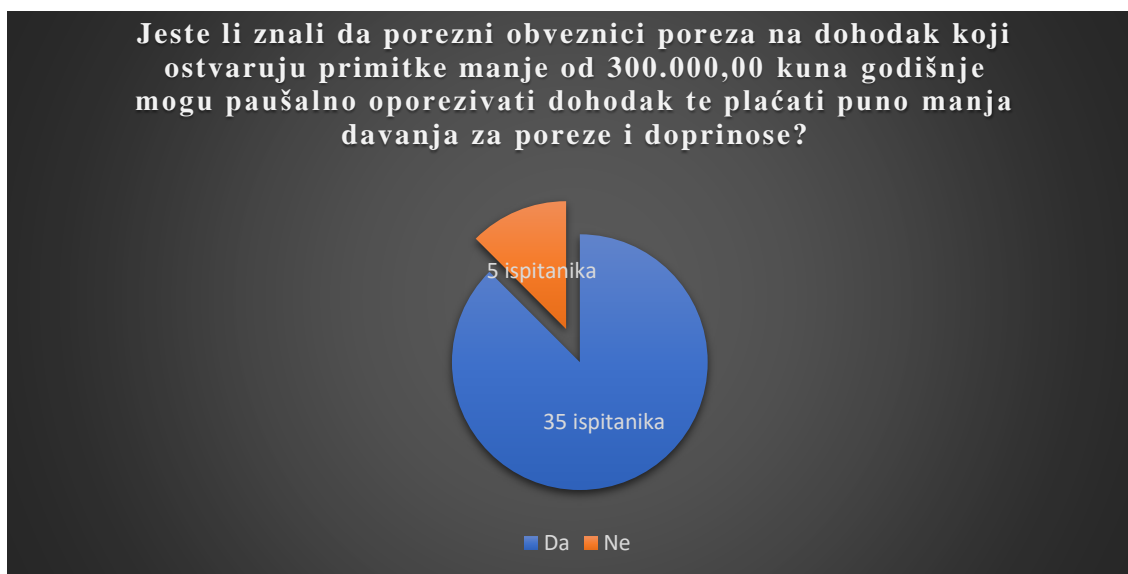
Grafikon 8. Mišljenje ispitanika o informiranju Obrtničke komore Međimurske županije o novostima u poreznom sustavu

Izvor: Anketni upitnik

Na pitanje informira li Obrtnička komora Međimurske županije dovoljno porezne obveznike o novostima u poreznom sustavu 82,5 % ispitanika odgovorilo je da ne informira dovoljno, a samo 17,5 % ispitanika zadovoljno je s informiranjem poreznih obveznika o novostima u poreznom sustavu od strane Obrtničke komore Međimurske županije.

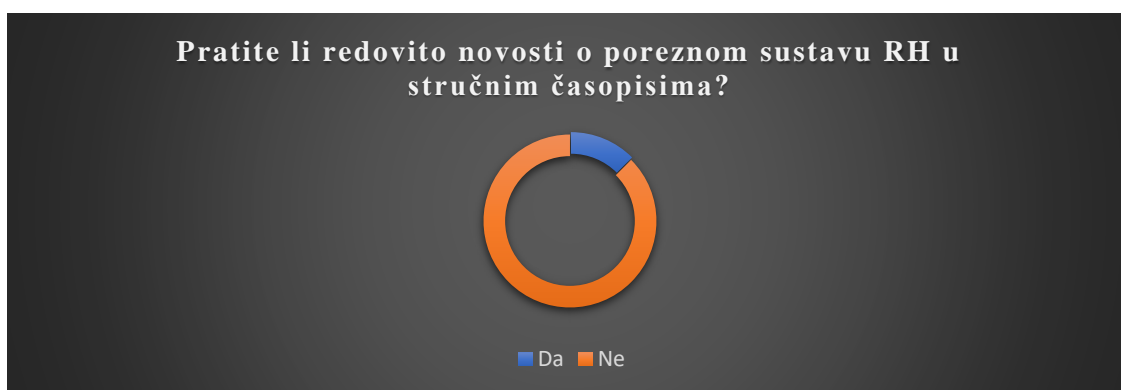
Grafikon 9. Upoznatost ispitanika s informacijom da porezni obveznici koji ostvaruju primitke manje od 300.000,00 kuna godišnje mogu paušalno oporezivati dohodak te plaćati puno manja davanja za poreze i doprinose u RH.

Izvor: Anketni upitnik

35 ispitanika upoznato je sa zakonom da porezni obveznici poreza na dohodak koji ostvaruju primitke manje od 300.000,00 kuna godišnje mogu paušalno oporezivati dohodak te plaćati puno manja davanja za poreze i doprinose, a samo 5 ispitanika nije upoznato s navedenim.

Grafikon 10. Praćenje novosti o poreznom sustavu Republike Hrvatske u stručnim časopisima

Izvor: Anketni upitnik

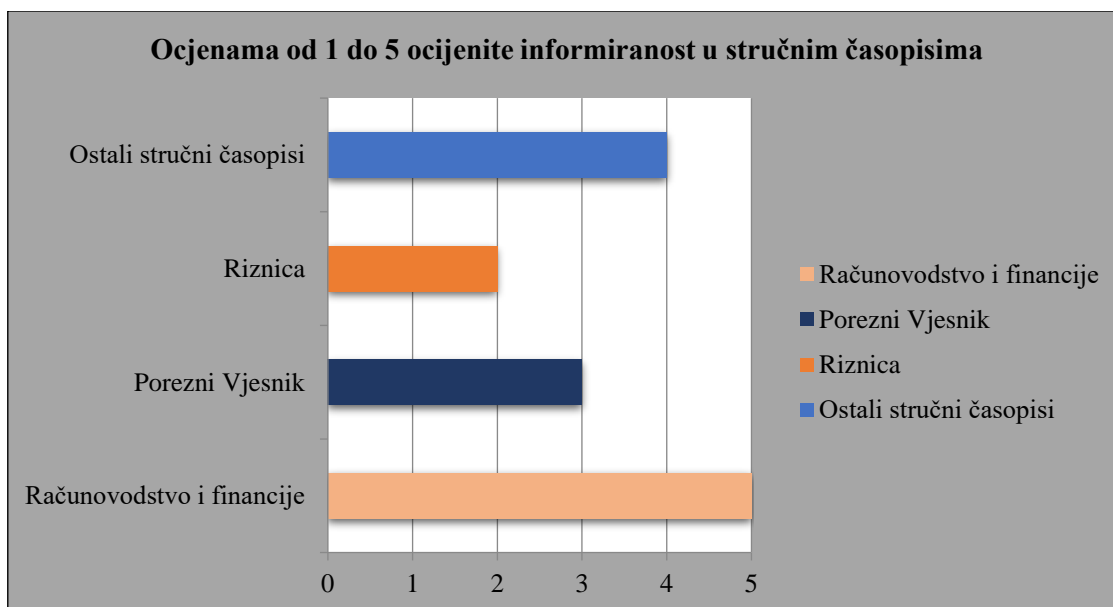
Od ukupno 40 ispitanika, 35 ispitanika, ili 87,5 %, ne prati, a 5 ispitanika, ili 12,5 %, redovito prati porezne novosti u stručnim časopisima.

Tablica 5. Praćenje stručnih časopisa

Koliko često čitate navedene stručne časopise?	Ne čitam	jednom godišnje	dvaput godišnje	triput godišnje	četiri puta godišnje
Računovodstvo i financije	35 %	32,5 %	10 %	20 %	2,5 %
Porezni Vjesnik	67,5 %	32,5 %	0	0	0
Riznica	77,5 %	22,5 %	0	0	0
Ostali stručni časopisi	77,5 %	10 %	12,5 %	0	0

Izvor: Anketni upitnik

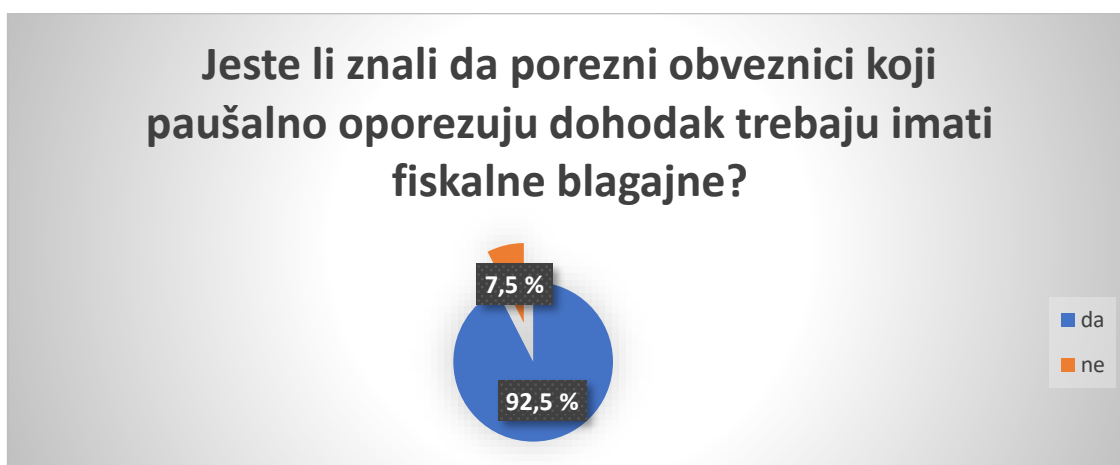
Iz tablice su vidljivi podatci čitaju li i koliko često ispitanici časopise vezane za porezni sustav RH. U Međimurskoj županiji ispitanici najmanje čitaju Časopis Riznicu, a najviše časopis Računovodstvo i financije.

Grafikon 11. Prosječne ocjene zadovoljstva navedenim časopisima

Izvor: Anketni upitnik

Iz grafikona br. 11 vidljivo je koliko su ispitanici zadovoljni pojedinim časopisima te kako su ih ocijenili ocjenama od 1 do 5. Najvišu ocjenu dobio je časopis Računovodstvo i financije, a najmanju časopis Riznica.

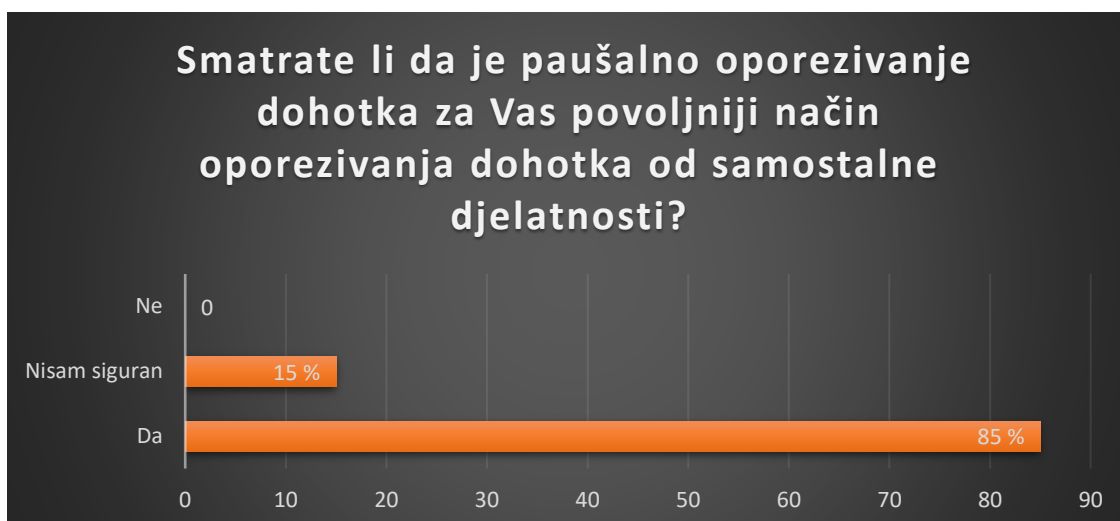
Grafikon 12. Upoznatost ispitanika s mogućnosti paušalnog oporezivanja dohotka s fiskalnim blagajnama

Izvor: Anketni upitnik

Na pitanje jesu li upoznati sa zakonom da porezni obveznici koji paušalno oporezuju dohodak trebaju fiskalne blagajne 92,5 % ispitanika odgovorilo je da, a 7,5 % ispitanika nije upoznato s navedenim propisom.

Grafikon 13. Mišljenje ispitanika o paušalnom oporezivanju dohotka kao najpovoljnijem načinu oporezivanja

Izvor: Anketni upitnik

Od ukupnog broja ispitanika (32) koji paušalno oporezuju dohodak njih 27, ili 85 %, smatra da je taj način oporezivanje povoljniji, dok njih 5, ili 15 %, smatra da nisu sigurni u navedeno.

Grafikon 14. Saznanja ispitanika o paušalnom oporezivanju dohotka prije ovog anketnog upitnika i brošure

Izvor: Anketni upitnik

Na pitanje jesu li prije ovog anketnog upitnika imali sva potrebna saznanja o paušalnom oporezivanju 25 ispitanika, ili 62,5 %, odgovorilo je potvrdno, a 15 ispitanika, ili 37,5 %, odgovorilo je negativno.

Grafikon 15. Mišljenje ispitanika, koji još nisu, o tome hoće li krajem ove godine podnijeti zahtjev za paušalnim oporezivanjem dohotka

Izvor: Anketni upitnik

Od 8 ispitanika koji još nisu podnijeli zahtjev za paušalnim oporezivanjem dohotka, 5 ispitanika navelo je da će krajem godine podnijeti zahtjev za paušalnim oporezivanjem dohotka, 2 ispitanika neće podnijeti zahtjev, a 1 ispitanik se još uvijek dvoumi.

6.3. Zaključak istraživanja

Hipoteza istraživačkog zadatka bila je utvrditi koliko su obrtnici u Međimurskoj županiji upoznati s paušalnim oporezivanjem dohotka. Rezultati prikupljeni anketiranjem upućuju na zaključak da su ispitanici dobro upoznati s ovom vrstom oporezivanja dohotka. Na temelju provedenog istraživanja zaključuje se da većina obrtnika zna što je to paušalno oporezivanje dohotka i njegove prednosti, ali i da mali broj obrtnika čita i prati porezne propise. Najviše ispitanika smatra da bi novosti u poreznom sustavu trebali dobivati od PU.

Navedene činjenice dovode do zaključka da ispitanici nedovoljno prate novosti na mrežnim stranicama PU s obzirom da se na navedenim stranicama redovito objavljuju novosti te obvezujuća mišljenja vezana uz porezni sustav RH. Prema rezultatima istraživanja ispitanici smatraju da Obrtnička komora Međimurske županije nedovoljno informira obveznike o novostima u poreznom sustavu.

Nadalje, istraživački rad pokazao je da obrtnici smatraju paušalno oporezivanje dohotka povoljnijim načinom oporezivanja dohotka te da ga većina i koristi. Za male obrte ovaj način plaćanja poreza na dohodak može biti povoljniji jer se plaćaju znatno manji doprinosi.

Konačno, može se zaključiti kako se obrtnici moraju sami više informirati o novostima u poreznom sustavu. Preporuka je da redovito prate porezne propise što bi im ujedno i olakšalo način poslovanja te smanjilo novčana davanja prema državi. Porezni obveznici trebali bi djelovati proaktivno te pojedinačno razmotriti i, ovisno o tome koliko prihoda ostvaruju, sami odlučiti koliko im je isplativo paušalno oporezivati dohodak.

7. ZAKLJUČAK

Fizičke osobe, koje obavljaju samostalnu djelatnost registriranu u skladu sa Zakonom o obrtu, tj. registrirale su obrt, domaću radinost, sporedno zanimanje ili obavljaju djelatnost poljoprivrede i šumarstva, mogu birati način oporezivanja u skladu s odredbama ZOPD-a. Fizičke osobe mogu dohodak utvrđivati kao razliku između poslovnih primitaka i izdataka na temelju podataka iz propisanih poslovnih knjiga ili u paušalnom iznosu sukladno Pravilniku o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti.

Za paušalno plaćanje poreza na dohodak fizička osoba ne smije biti obveznik PDV-a po osnovi obrtničke djelatnosti, a ostvareni primitci u prethodnoj godini ne smiju prelaziti iznos od 300.000,00 kuna. Paušalni porez na dohodak plaća se prema rješenju PU u pet razina ovisno o ostvarenim godišnjim primitcima. Iznos godišnjeg paušalnog poreza uvećava se za iznos poreza na dohodak te prireza ako je uveden odlukom grada ili općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika. Za svoje poslovanje obrtnici paušalisti ne vode poslovne knjige, osim evidencije o prometu. Fizičke osobe koje utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti i neovisno o tome plaćaju li porez na temelju poslovnih knjiga ili u paušalnom iznosu, obavezni su provoditi postupak fiskalizacije te izdavati račune putem elektroničkih naplatnih uređaja.

Paušalni obrt ima svoje prednosti i nedostatke. Prednosti paušalnog obrta jesu jednostavno otvaranje i zatvaranje obrta, unaprijed poznata sva davanja državi, manji iznosi poreza i doprinosa te mogućnost stavljanja obrta u mirovanje. Najveća je prednost paušalnog obrta to što obrtnik paušalist ne treba voditi poslovne knjige osim evidencije o prometu iz koje je vidljivo koje su račune izdali te kako su i kada naplaćeni. Obrtnik paušalist nema visoke troškove knjigovodstvenih usluga budući da je taj način poslovanja jednostavniji, manje je papirologije te ne zahtijeva cjelokupno vođenje poslovnih knjiga.

Nedostatak kod paušalnog oporezivanja dohotka jest što se obrtnik može naći u situaciji u kojoj će morati platiti minimalni porez od 1.530,00 kuna i pripadajući prirez koji se odnosi na primitke od 85.000,00 kuna iako su primitci obrtnika za navedenu godinu nula. Obrtnik koji dohodak utvrđuje temeljem poslovnih knjiga neće morati platiti porez ni pripadajući mu prirez ako ima gubitak na kraju poslovne godine.

Aktualna tema za paušaliste ovih dana jest pojačana kontrola PU. Naime, od strane PU primijećene su pojave korištenja poreznih pogodnosti kroz institut paušalnog obrta. PU primijetila je kako se u većem broju slučajeva pojavljuju situacije „pokrivenih radnih odnosa“. Pokriveni radni odnos ugovoreni je odnos sa svim elementima radnog odnosa, ali ga poslodavac i radnik prikazuju kao poslovnu suradnju putem paušalnog obrta. Drugim riječima, donedavni radnici nekog poslodavca otvaraju paušalne obrte, a većinu prihoda im i dalje čini prihod od bivšeg poslodavca koji je približan ili nešto veći od njihovog neto primitka plaće kod tog poslodavca.

Iz studije podataka PU je zaključila kako su neki poslodavci i radnici (najčešće u informatičkim i digitalnim djelatnostima) sklopili nezakonite ugovore prema kojima bi radnici otvaranjem paušalnih obrta primali veće prihode nego kada su radili, a poslodavci bi imali manje troškove jer bi plaćali manje doprinose. PU krenula je u kontrolu svih obrtnika radi suzbijanja poreznih zlouporaba.

Iz svega navedenog, kao i provedenog istraživanja, može se zaključiti kako je paušalno oporezivanje dohotka trenutno najpopularniji i najpovoljniji način poslovanja obrtnika u RH zbog jednostavnog poslovanja te nižeg poreznog opterećenja. Paušalni obrt odlična je prilika za poduzetnike početnike koji ulaze u svijet poduzetništva i žele razvijati svoje poslovanje uz minimalna davanja državi te jednostavno vođenje administracije.

Shodno navedenim činjenicama pozitivne prakse, država treba razvijati ovakav model oporezivanja, svojom fiskalnom politikom pridonijeti i poticati gospodarski rast te razvoj kroz izgradnju kvalitetnog i transparentnog poreznog sustava.

LITERATURA

1. Blečić, B. (2022). Tko ne može biti paušalist. Zagreb: Zagrebački inovacijski centar. Dostupno na: <https://plaviured.hr/tko-ne-moze-bit-pausalist/> (pristupljeno 01.04.2022.)
2. Eurostat. (2022). Current taxes on income, wealth, etc. Luxembourg. European Commission. Dostupno na: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00018/default/table?lang=en> (pristupljeno 09.02.2022.)
3. Kesner - Škreb, M. (2020). Porezna harmonizacija. Zagreb: Institut za javne financije. Financijska teorija i praksa, 2007, 31 (3), str. 305-307.
4. Kesner - Škreb, M. (2020). Porez na dohodak. Zagreb: Institut za javne financije, Financijska teorija i praksa, 2004., 28 (1), str. 141-143.
5. Ministarstvo financija – Porezna uprava. (2016). Doprinosi za obvezna osiguranja, Zagreb. Dostupno na: <https://www.porezna-uprava.hr/obrtnici/Stranice/Doprinosi-za-obvezna-osiguranja.aspx> (pristupljeno 09.02.2022.)
6. Narodne novine (2021). Naredba o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2022. godinu. Zagreb: Narodne novine d.d. 127/21.
7. Narodne novine (2016). Opći porezni zakon. Zagreb: Narodne novine d.d., 127/00, 147/16, 115/16.
8. Narodne novine (2020). Pravilnik o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti. Zagreb: Narodne novine d.d., 143/06, 160/13, 1/17, 1/20, 1/21.
9. Narodne novine (2003). Pravilnik o samostalnim djelatnostima koje se mogu paušalno oporezivati te načinu utvrđivanja i oporezivanja paušalnog dohotka. Zagreb: Narodne novine d.d., 90/2003.
10. Narodne novine (2021). Zakon o doprinosima, Zagreb: Narodne novine d.d., NN 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18.
11. Narodne novine (2012). Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom. Zagreb: Narodne novine d.d., 133/12, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20.
12. Narodne novine (2016). Zakon o porezu na dohodak. Zagreb: Narodne novine d.d., 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20.
13. Narodne novine (2020). Uredba o visini minimalne plaće za 2022. godinu. Zagreb: Narodne novine d.d., 117/21.

14. Ostrički, P. (2021). Što su porezi, zašto ih plaćamo i koji porezni oblici postoje u RH. Zagreb: Financijski klub. Dostupno na: <https://finance.hr/sto-porezi-zasto-ih-placamo-porezni-oblici-postoje-rh/> (pristupljeno 10.04.2022.)
15. Verbeken, D. (2021). Opća porezna politika. Zagreb: Europski parlament. Dostupno na: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hr/sheet/92/opca-porezna-politika> (pristupljeno 15.01.2022.)
16. Šaponja, A. (2022). Kreću isplate povrata poreza. 24 sata. Dostupno na: <https://www.24sata.hr/news/krecu-isplate-povrata-poreza-832804> (pristupljeno 01.06.2022.)

POPIS TABLICA

Tablica 1. Godišnji paušalni porez za 2021. za područje grada Čakovca	11
Tablica 2. Smanjenje paušalnog poreza na dohodak za područje grada Vukovara.....	13
Tablica 3. Iznos doprinosa za 2022. za obrtnike „paušalce“	20
Tablica 4. Doprinosi za vlasnika paušalnog obrta kada je vlasnik obrta zaposlen kod drugog poslodavca	21
Tablica 5. Praćenje stručnih časopisa	33

POPIS ILUSTRACIJA

Grafikon 1. Struktura ispitanika po spolu.....	27
Grafikon 2. Struktura ispitanika prema starosnoj skupini	28
Grafikon 3. Vrsta samostalne djelatnosti koju ispitanici obavljaju	28
Grafikon 4. Način (vrsta) oporezivanja dohotka ispitanika.....	29
Grafikon 5. Upoznatost ispitanika s propisima o paušalnom oporezivanju dohotka	29
Grafikon 6. Gdje su ispitanici dobili informacije o paušalnom oporezivanju dohotka..	30
Grafikon 7. Tko bi po mišljenju ispitanika morao davati informacije o novostima u poreznom sustavu ?	30
Grafikon 8. Mišljenje ispitanika o informiranju Obrtničke komore Međimurske županije o novostima u poreznom sustavu	31
Grafikon 9. Upoznatost ispitanika s informacijom da porezni obveznici koji ostvaruju primitke manje od 300.000,00 kuna godišnje mogu paušalno oporezivati dohodak te plaćati puno manja davanja za poreze i doprinose u RH.....	32
Grafikon 10. Praćenje novosti o poreznom sustavu Republike Hrvatske u stručnim časopisima	32
Grafikon 11. Prosječne ocjene zadovoljstva navedenim časopisima	33
Grafikon 12. Upoznatost ispitanika o mogućnosti paušalnog oporezivanja dohotka s fiskalnim blagajnama.....	34
Grafikon 13. Mišljenje ispitanika o paušalnom oporezivanju dohotka kao najpovoljnijem načinu oporezivanja.....	34
Grafikon 14. Saznanja ispitanika o paušalnom oporezivanju dohotka prije ovog anketnog upitnika i brošure	35
Grafikon 15. Mišljenje ispitanika, koji još nisu, o tome da li će krajem ove godine podnijeti zahtjev za paušalnim oporezivanjem dohotka.....	35
Slika 1. Univerzalni nalog za plaćanje	14
Slika 2. Obrazac PO-SD	17
Slika 3. Obrazac PO-SD-Z	18
Slika 4. Interni akt	23

PRILOZI

1. Anketni upitnik <https://forms.gle/iUpBz5ZrgEvMTQSZ7>

Informiranost obrtnika Međimurske županije o paušalnom oporezivanju dohotka

Poštovani,

pred Vama se nalazi anketni upitnik izrađen u svrhu pisanja istraživačkog završnog rada pod nazivom "Informiranost obrtnika Međimurske županije s paušalnim oporezivanjem dohotka" na odjelu Menadžmenta turizma i sporta Međimurskog veleučilišta u Čakovcu pod mentorstvom Magdalene Zeko mag.iur., v.pred. Upitnik je namijenjen obrtnicima s područja Međimurske županije. Ispunjavanje upitnika je dobrovoljno, anonimno te traje 10 minuta. Rezultati će se koristiti isključivo u svrhu izrade završnog rada. Nakon uvodnog dijela u anketnom obrascu potrebno je stisnuti tipku "Dalje" kako bi pristupili slijedećem odjeljku, te će se to smatrati činom davanja Vaše suglasnosti za sudjelovanje u istraživanju. Također, u svakom trenutku možete odustati od ispunjavanja anketnog obrasca.

Unaprijed zahvaljujem na izdvojenom vremenu i pomoći!

Mirna Batisweiler, 3. godina preddiplomskog stručnog studija Menadžmenta turizma i sporta

1. VAŠ SPOL? *

- Žena
- Muškarac

2. U KOJU DOBNU SKUPINU SPADATE? *

- od 25 do 34 godne
- od 35 do 44 godine
- od 45 do 54 godine
- od 55 godina na dalje

3. KOJU VRSTU SAMOSTALNE DJELATNOSTI
OBAVLJATE? *

- Frizerski saloni i saloni za uljepšavanje
- Završni radovi u graditeljstvu
- Popravak obuće i odjeće
- Ostalo

4. NAČIN (VRSTA) OPOREZIVANJA? *

- Porez na dohodak - poslovne knjige
- Paušalno plaćanje poreza na dohodak

5. JESTE LI UPOZNATI S PROPISIMA O PAUŠALNOM OPOREZIVANJU DOHOTKA SAMOSTALNIH DJELATNOSTI? *

- Jesam
- Nisam

6. AKO STE NA PRETHODNO PITANJE ODGOVORILI POTVRDNO, GDJE STE DOBILI INFORMACIJE O PAUŠALNOM OPOREZIVANJU DOHOTKA?

- Knjigovodstveni servis
- Stručni časopis
- Medij
- Od drugih poreznih obveznika

7. PREMA VAŠEM OSOBNOM MIŠLJENJU, TKO BI OD DOLJE NAVEDENIH MORAO DAVATI INFORMACIJE O NOVOSTIMA U POREZNOM SUSTAVU? *

- Porezna uprava
- Obrtnička komora
- Knjigovodstveni servisi
- Ostalo

8. SLAŽETE LI SE S TVRDNJOM DA
OBRTNIČKA KOMORA MEĐIMURSKE
ŽUPANIJE DOVOLJNO INFORMIRA POREZNE
OBVEZNIKE U MEĐIMURSKOJ ŽUPANIJI O
NOVOSTIMA U POREZnom SUSTAVU
REPUBLIKE HRVATSKE? *

- Da
- Ne

9. JESTE LI ZNALI DA POREZNI OBVEZNICI
POREZA NA DOHODAK KOJI OSTVARUJU
PRIMITKE MANJE OD 300.000,00 KUNA
GODIŠNJE MOGU PAUŠALNO OPOREZIVATI
DOHODAK TE PLAĆATI PONO MANJA
DAVANJA ZA POREZE I DOPRINOSE? *

- Da
- Ne

10. PRATITE LI REDOVITO NOVOSTI O POREZONOM SUSTAVU REPUBLIKE HRVATSKE U STRUČNIM ČASOPISIMA? *

Da

Ne

11. KOLIKO ČESTO ČITATE STRUČNE ČASOPISE VEZANE ZA POREZNI SUSTAV REPUBLIKE HRVATKE? *

Ne čitam

Jednom godišnje

Dva puta godišnje

Tri puta godišnje

Četiri puta godišnje

12. OCJENAMA OD 1 DO 5 OCIJENITE INFORMIRANOST U STRUČNIM ČASOPISIMA

	1	2	3	4	5
Račun...	☐	☐	☐	☐	☐
Riznica	☐	☐	☐	☐	☐
Porezn...	☐	☐	☐	☐	☐

Ostali ...

13. JESTE LI ZNALI DA POREZNI OBVEZNICI
KOJI PAUŠALNO OPOREZUJU DOHODAK
TREBAJU IMATI FISKALNE BLAGAJNE? *

Da

Ne

14. SMATRATE LI DA JE PAUŠALNO OPOREZIVANJE
ZA VAS POVOLJNIJI NAČIN OPOREZIVANJA
DOHOTKA SAMOSTALNE DJELATNOSTI?

Da

Nisam siguran

Ne

15. JESTE LI PRIJE OVOG ANKETNOG
UPITNIKA IMALI SAZNANJA O PAUŠALNOM
OPOREZIVANJU DOHOTKA SAMOSTALNE
DJELATNOSTI? *

Da

Ne

16. UKOLIKO NISTE, HOĆETE LI DO KRAJA OVE
GODINE PODNIJETI ZAHTJEV ZA PAUŠALNIM
OPOREZIVANJEM DOHOTKA?

- Da
- Ne
- Možda